

Utredning av körkortslämplighet efter sjukdom/skada

Så här gör vi i TioHundra, Norrtälje

Bilkörning – en komplex aktivitet

- Meningsfull aktivitet
- Har stor betydelse
- Komplext och krävande
- Jag som kört prickfritt i alla år...
- Dom tog mitt körkort...

Bakgrund

- Inga tydliga riktlinjer
- Läkare är enligt lag skyldiga att utreda om personen är lämplig att köra bil. (TSFS § 2013:2)
- Regelverket runt körkortet:
 - EG-körkortsdirektiv (2006/126/EG)
 - Körkortslagen (KKL 1998:488)
 - Körkortsförordningen (KKF 1998:980)
 - Medicinska föreskrifter (TSFS 2013:2)

Vad krävs för att köra bil?

- Kognition
- Perception
- Motorik

Varför ska bedömning genomföras?

- Olika funktioner kan ha försämrats pga en sjukdom/skada
 - Uppmärksamhet, koncentration och spatial förmåga
 - Förmåga att uppfatta, tolka och reagera.
 - Insikt och omdöme
- Svårigheterna kan vara svåra att upptäcka

Vilka personer träffar vi för utredning?

- I TioHundra AB gäller denna utredning endast för personer som fått en stroke eller personer med demenssjukdom.
- Utredning endast gällande B-behörighet.
- Övriga diagnoser eller större fysiska funktionsnedsättningar, samt högre körkortsbehörighet skickas remiss till Trafikmedicinskt Centrum Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset.

Beslutsstöd från SKL, Stroke/TIA (reviderat 31/10 2016).

- Tillfälligt körförbud vid stroke 3 månader.
 - Utredning av körkortslämplighet påbörjas mot slutet av körförbudstiden.
- Vid minnesutredning ges generellt körförbud under utredningstiden
- Vid demenssjukdom sker utredning efter diagnosbesked samt årlig uppföljning.
- Personen ska ha giltigt körkort, dvs ej aktuellt för de personer som fått sitt körkort återkallat.

Innan utredning av körkortslämplighet

- Synfältsundersökning
- Undersökning av synskärpa
- Kallelse med bifogade informationsbrev om hur utredningen går till

Kognitiv bedömning

- NorSDSA
- The Balloons Test
- TMT A+B
- UFOV

Bedömningen tar totalt ca 2h att genomföra.

Praktisk körbedömning, tillvägagångssätt

Praktisk körbedömning, tillvägagångssätt

- Genomförs som komplement till medicinska och kognitiva tester
- Samarbete med trafikskola
- Standardiserad körslinga
- Trafikläraren ansvarar för trafiksäkerheten
- Arbetsterapeuten analyserar aktivitetsutförande vid bilkörning

Observationsinstrument vid praktisk körbedömning

- P-Drive
 - Arbetsterapeutiskt observationsinstrument
 - Skattar det som observerats under bilkörning i verklig trafik.
- B On-road
 - Körbedömningsprotokoll, fungerar som observationsinstrument under den praktiska körbedömningen.
 - Dokumenterar individens körbeteende.

Sammanställning utredning och resultat

- Det kan vara svårt att ta ställning till om en person ska få behålla sitt körkort eller ej.
- Den kognitiva (och ev praktiska bedömningen) sammanställs av arbetsterapeut (och trafiklärare).
- Underlag till läkaren som utreder om personen är lämplig att köra bil.
- Skillnad på förmåga och att vara lämplig
- Uppfylla de kognitiva kraven för körkortsinnehav

Återkoppling på resultat av genomförda bedömningar

- Positivt besked- delegering
- Osäkert resultat – samråd med läkare för vidare handläggning
- Negativt resultat – läkaren återkopplar resultatet

- Ej lämpad för innehav av körkort gör läkare anmälan till transportstyrelsen

- Vid mild demens görs anmälan om villkor på körkortet till transportstyrelsen

Kostnad

- **Kognitiv bedömning**
Patientavgift för arbetsterapeutbesöket
- I de fall **praktisk körbedömning** förekommer
betalar patienten avgiften för tiden med trafikskolan

Att inte få köra bil längre

Att inte få köra bil längre

- Att få köra bil tas för givet.
- Att ha tillfälligt körförbud.
- Inte nog med...att jag fått en stroke eller att jag fått en demenssjukdom, dessutom ifrågasätts min kompetens som bilförare
- Tankar och känslor när man inte längre får köra bil.

Tankar hos bedömaren

- Kräver mycket av bedömaren.
- Vad har jag lärt mig efter vägen?

Tack!

Kontaktuppgifter:

Veronica Redman, leg arbetsterapeut

veronica.redman@tiohundra.se